

12 types toekomstboeren moeten “beleid en onderzoek inspireren”

De 12 types ‘Farmers of the Future’ moeten het veranderende landbouwlandschap voor boeren, bedrijven, onderzoekers, journalisten en beleidsmakers herkenbaarder maken. “Zonder mensen, innovaties en bedrijven in vakjes te willen duwen”, klinkt het bij ILVO dat tijdens een studiedag de dialoog over de toekomst van de landbouw wilde openbreken.

🕒 28 SEPTEMBER 2022 – LAATSTE UPDATE 28 SEPTEMBER 2022 15:54

Lees meer over:

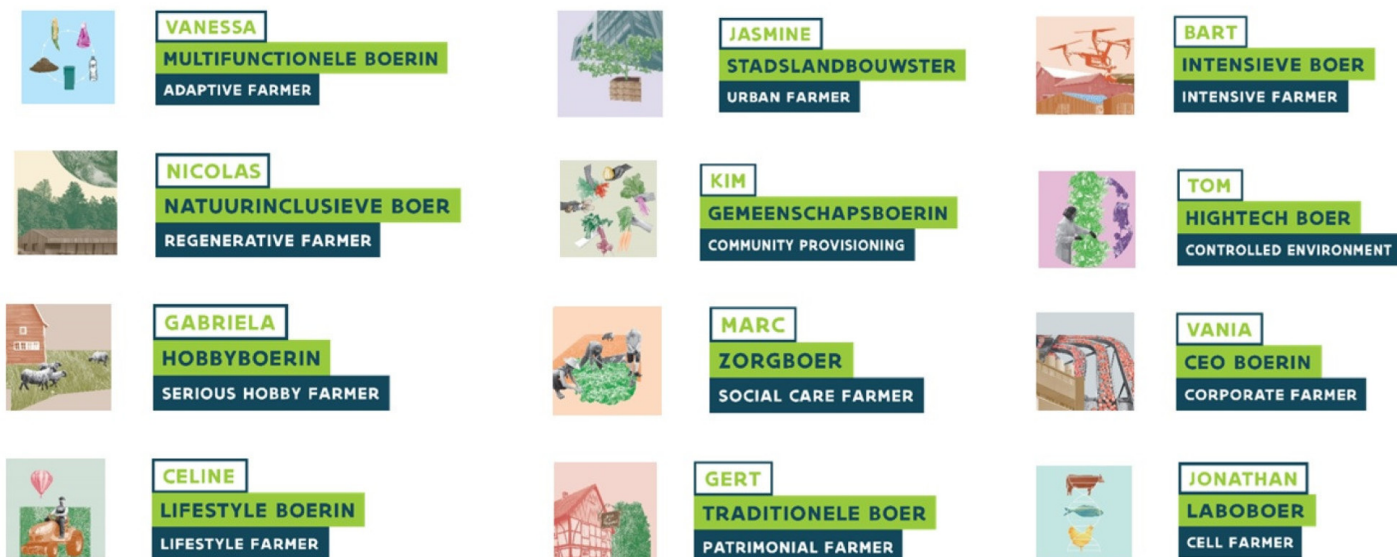
[europa](#)

[Boeren](#)

Slechts 5,6 procent van de landbouwers in de Europese Unie is jonger dan 35 jaar. Die vaststelling lag aan de basis van de ontwikkeling van de 12 types ‘Farmers of the Future’ door het Joint Research Centre (JRC) en het Directoraat-Generaal voor landbouw en plattelandsontwikkeling - DG AGRI). De grote uitdagingen voor de landbouw, én de niet aflatende stroom van innovaties in de agrovoedingssector doet immers vermoeden dat het landbouwberoep sterk zal veranderen in de nabije toekomst.

Tijdens de studiedag ‘Farmers of the Future’ (op het FESTILVO - festival van Eten en Weten) ging ILVO met aanwezige boeren, bedrijven, onderzoekers en beleidsmakers in dialoog over de 12 types van toekomstige landbouwers.

Herkenbaarheid

De 12 landbouwerstypes hebben niet de ambitie om de toekomst te voorspellen, benadrukt ILVO-experte Fleur Marchand. “De types vormen eerder een handvat voor toekomstdialoog. Ze wijzen op de grote diversiteit die ook in de toekomst zal bestaan in het landbouwberoep. En ze kunnen alle betrokken actoren bewust maken over het belang van proactief veranderen. Door lokaal discussies op gang te brengen inspireren de 12 types het beleid en onderzoek.”

Diversiteit troef

Landbouw en voedselsystemen zijn volop in transitie. Maar hoe snel zal die transitie verlopen? Verwachten we grote verstoringen die stroomversnellingen teweeg kunnen brengen? Wat betekent dit voor de bedrijven? En hoe kunnen we samenwerken om de transitie richting een maatschappelijk én ecologisch verantwoord voedselsysteem optimaal te ondersteunen? Nederlands onderzoeker Jeroen Candel benadrukte tijdens de studiedag de dringendheid van de transitie en de vele uitdagingen. En hij wees op enkele positieve evoluties, denk maar aan het uitwerken van een voedselbeleid op regionaal en gewestelijk niveau, een goed uitgebouwde kennis van richtinggevendende mechanismen zoals voedseleducatie, internationale afspraken of investeringsbeleid, maar ook experimenten rond voedseldemocratie.

Hoe zich dat allemaal zal vertalen naar de toekomst van het landbouwberoep vergt voortdurende aandacht voor toekomstreflectie, en daar kunnen de 12 types volgens ILVO mee helpen. In tegenstelling tot bij macro-economische toekomstvisies staat de landbouwer centraal, wordt gewerkt met een aantrekkelijke visualisatie, en is de rijke diversiteit over heel Europa vertegenwoordigd.

“Bij een voorstelling van de 12 types zien we meteen een invloed van technologie, milieu-uitdagingen en een verschil in normen en waarden”, gaat Marchand verder. “Elk type biedt wel een antwoord op één of meerdere van de grote uitdagingen.” Zo wordt de laboboer onafhankelijk van schaarse en dure landbouwgrond, werkt de natuurinclusieve boer hard aan het herstel van biodiversiteit, en levert de traditionele boer op efficiënte wijze de grote hoeveelheden voedsel die we nodig hebben.

Past elke landbouwer in zo’n ‘vakje’? “Uiteraard niet, want elk landbouwbedrijf stelt eigen prioriteiten en maakt een eigen mix van doelstellingen en concrete plannen.” Toch is de voorstelling van de 12 types bijzonder interessant, vinden de ILVO-onderzoekers, omdat ze zo herkenbaar, menselijk én inspirerend is. “Met deze visuele voorstelling kunnen we werken aan bewustwording, kunnen we discussies faciliteren en het beleid inspireren”, zegt Marchand.

De voorstelling maakt het ook mogelijk om het rechtlijnige denken te doorbreken. “Het is achterhaald om voorspellingen te doen over dé boer van de toekomst, waar we dan de volgende 20 jaar met alle macht moeten naartoe werken”, stelt ILVO-wetenschappelijk directeur Elke Rogge. “We moeten rekening houden met menselijkheid en met onvoorspelbare maar onvermijdelijke toekomstige crisissen, die plannen voor de toekomst in de war zullen schoppen. Diversiteit zorgt ervoor dat we sneller zullen kunnen schakelen.”

De 12 types in een Vlaamse context

Tijdens een debat bleken de sprekers het potentieel te zien van het concept, en werd het belang van diversiteit voor een geslaagde en versnelde transitie herhaaldelijk benadrukt. Jannes Maes van het Kabinet-Brouns: “Elk van de profielen kan op een bepaalde uitdaging een antwoord bieden, maar we moeten zien dat we de boeren kunnen begeleiden in de transitie.” Tijs Boelens benadrukte de dringende noodzaak voor een nieuwe perspectief voor landbouw en pleitte ook voor een herziening van de heersende economische denkpatronen.

Vlnr. Elke Vanempen (ILVO), Nele Lauwers (Innovatiesteunpunt Boerenbond), Mieke Vercaeren (Colruyt Group), Hendrik Vandamme (ABS), Tijs Boelens (De Groentelaar), Jannes Maes (Kabinet-Brouns), Jeroen Candel (Wageningen University & Research).

Dat het essentieel is om alle boeren aan boord te houden, werd ook door Hendrik Vandamme van ABS bevestigd: "Boeren zijn nodig, vooral in tijden van crisis. Maar de gevraagde snelle transitie is niet voor iedereen haalbaar, de ontwikkelde verdienmodellen zijn niet voor iedereen weggelegd. Er is steun nodig."

De oproep voor steun en samenwerking, voor en tussen de landbouwers, vond ook bijval bij Nele Lauwers van Boerenbond: "Omarm elk type, en ga op zoek naar samenwerkingen. Mieke Vercaeren wees op de urgentie van een snelle aanpak van problemen, en benadrukte de bereidheid van retail om hierrond concreet samen te werken met landbouwers. Er bleek bij het panel een eensgezindheid te zijn om vooral op lokaal niveau op zoek te gaan naar samenwerking tussen landbouwers, en tussen landbouwers en burgers.

Raadpleeg de [volledige studie van JRC online](#).

Bron: Eigen verslaggeving

VILT vzw

Koning Albert II Laan 35
1000 Brussel
Belgium

Contact

T • 0473 59 41 39
M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

screenreader.visit us on our twitter page: https://twitter.com/vilt_nieuws

screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

screenreader.visit us on our instagram page: <https://www.instagram.com/vilt.nieuws>

© 2024 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra